

CONJUNCTUUR MONITOR

INTERIEURBOUW EN
MEUBELINDUSTRIE

EERSTE HELFT
2016

Sterk voor u en onze branche

CBM

EERSTE HELFT 2016

CONJUNCTUURMONITOR INTERIEURBOUW EN MEUBELINDUSTRIE

Voorwoord

CBM wil een goed en betrouwbaar beeld hebben van de ontwikkelingen in de branche. De conjunctuurmonitor interieurbouw en meubelindustrie biedt dit inzicht. Twee maal per jaar brengt de monitor de belangrijkste ontwikkelingen en verwachtingen in kaart, uitgesplitst naar de segmenten interieurbouw, meubelindustrie en toelevering evenals naar grootteklasse. Indicatoren die in de monitor aan de orde komen zijn omzet, orders, offertes, winstgevendheid, productiecapaciteit, personeel en investeringen. Met de resultaten van deze conjunctuurmonitor kunnen CBM-leden het eigen bedrijf spiegelen aan de ontwikkelingen in de branche. CBM benut de informatie in de contacten met leden, stakeholders, media en overheden.

Kees Hoogendijk
directeur CBM

@ hoogendijk@cbm.nl

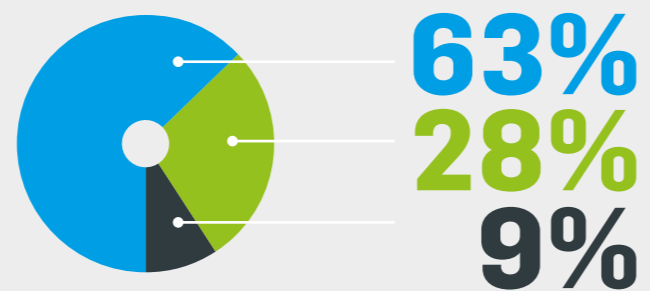

Onderzoek- verantwoording

De cijfers van de conjunctuurmonitor zijn verzameld via een online enquête. De eerste keer in de maanden januari en februari 2016 en voor deze monitor in de maanden september en oktober 2016.

In totaal hebben honderdzesenvijftig bedrijven de enquête compleet ingevuld. Dat is ruim 31% van de CBM-leden. De onderverdeling in de segmenten interieurbouw, woonmeubel en toelevering komt redelijk overeen met de onderverdeling in de bedrijfstak.

ONLINE ENQUÊTE ONDERVERDELING IN SEGMENTEN

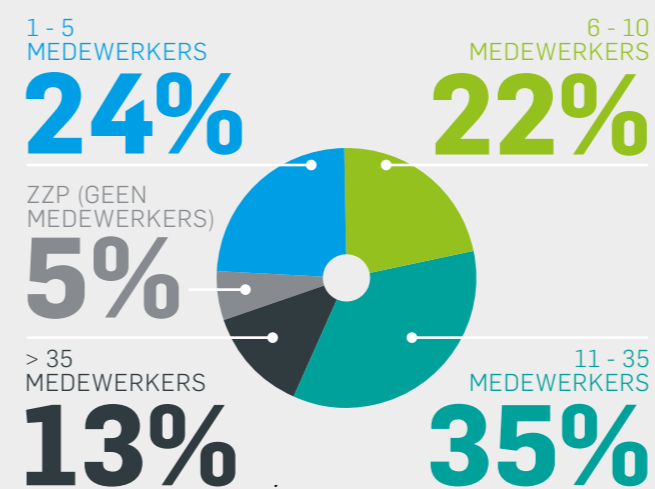
■ INTERIEURBOUWER
■ WOONMEUBELPRODUCENT/-LEVERANCIER
■ TOELEVERANCIER

2016 IN FACT

156
DEELNEMERS
AAN DE ENQUÊTE
31%
RESPONSE

In de verdeling naar grootteklasse hebben relatief meer grote bedrijven gereageerd. De categorie 1-5 werknemers is met 24% relatief ondervertegenwoordigd. Bij het trekken van conclusies dient hier rekening mee gehouden te worden.

AANTAL MEDEWERKERS (FTE) IN RELATIE MET DEELNAME AAN ENQUÊTE

De CBM-conjunctuurenquête is gebaseerd op de landelijke Conjunctuur enquête Nederland (COEN), die ieder kwartaal uitgezet wordt in veel bedrijfstakken in Nederland. Dat maakt de resultaten vergelijkbaar met die van andere branches. De CBM-conjunctuurenquête wordt twee maal per jaar uitgezet onder de leden. De resultaten die voor u liggen, zijn afkomstig vanuit twee opeenvolgende enquêtes.

TOTAALBEELD

RESULTATEN STABIEL EN VERWACHTING POSITIEF

Deze conjunctuurmonitor toont de ontwikkelingen op een aantal belangrijke economische indicatoren van interieurbouw, woonmeubel en toelevering. De grafiek op de volgende pagina toont de resultaten over de 1e helft van 2016 vergeleken met de laatste helft van 2015. Het merendeel van de ondervraagde ondernemers gaf aan dat de resultaten verbeterden op alle acht indicatoren (groen). Dat is een zelfde percentage als het half jaar ervoor.

Bij driekwart van de ondervraagde ondernemers (74%) groeide de omzet in de 1e helft van 2016 (groen). Ook de waarde van de orderontvangst nam toe bij 71%. Daarnaast steeg bij ruim de helft van de bedrijven (56%) het aantal offerteaanvragen; een toename van 7% in een half jaar. Het scoringspercentage op offertes verbeterde (groen).

2016 IN FACT

Het bedrijfsresultaat laat in de 1e helft van 2016 een lichte daling zien. Een half jaar eerder verbeterde het bedrijfsresultaat nog bij 61% van de bedrijven. Zes maanden later is dat percentage gedaald naar 57% (groen). Ook het aantal bedrijven waar het bedrijfsresultaat verslechterde (rood), verdubbelde in deze periode van 7% naar 13%.

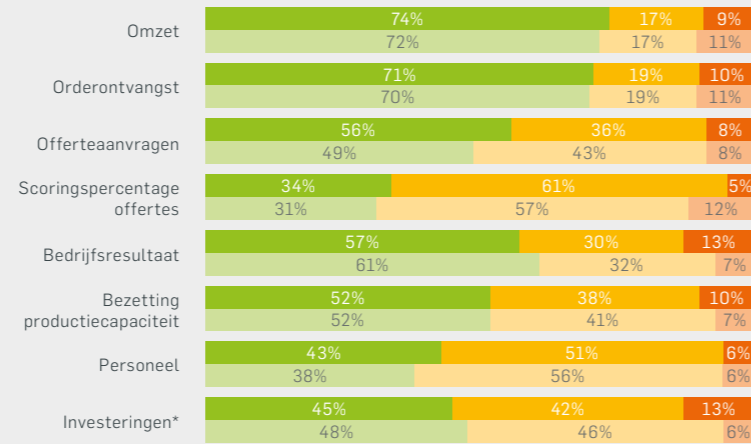
De bezetting van de beschikbare productiecapaciteit groeide, net als de zes maanden ervoor, bij de helft (52%) van de bedrijven (groen). Tegelijkertijd daalde bij 1 op de 10 bedrijven de bezetting (rood). Bij 43% van de bedrijven groeide het aantal medewerkers (groen); een toename van 5% ten opzichte van het half jaar daarvoor. Het aantal bedrijven waar de investeringen groeide (groen) liep terug van 48% naar 45%. Daarnaast verdubbelde het aantal bedrijven waar de investeringen afnamen (rood); van 6% naar 13%.

De verwachtingen over de 2e helft van 2016 blijven redelijk stabiel en positief. Ruim de helft van de ondernemers verwacht omzetgroei (56%), verbetering van de orderontvangst (51%) en verbetering van het bedrijfsresultaat (51%). Daarnaast verwacht 23% van de bedrijven meer personeel aan te nemen en denkt 41% meer te investeren.

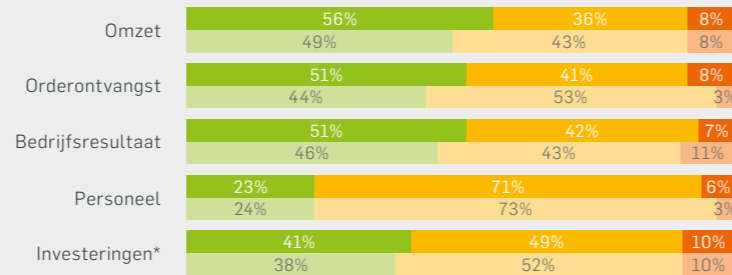
De scores over het bedrijfsresultaat zijn gelijk aan het half jaar ervoor. Let op: het gaat hier niet om een cijfermatige onderbouwing, maar om het sentiment. Het resultaat zegt dus **NIETS** over de omvang van de winst.

De algehele conclusie is dat de resultaten voor de drie segmenten het afgelopen half jaar redelijk stabiel zijn gebleven. Het werk trekt aan, maar de bedrijfsresultaten staan nog steeds onder druk.

ONTWIKKELING INTERIEURBOUW EN MEUBELINDUSTRIE EERSTE HELFT 2016 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

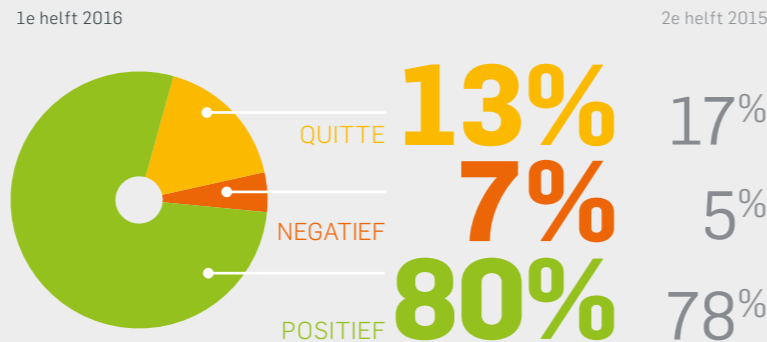
VERWACHTING INTERIEURBOUW EN MEUBELINDUSTRIE TWEEDE HELFT 2016

* Vergelijking o.b.v. 12 maanden

BEDRIJFSRESULTAAT INTERIEURBOUW EN MEUBELINDUSTRIE

INTERIEUR- BOUWERS

INTERIEURBOUWERS POSITIEVER, MAAR MARGES BLIJVEN ONDER DRUK

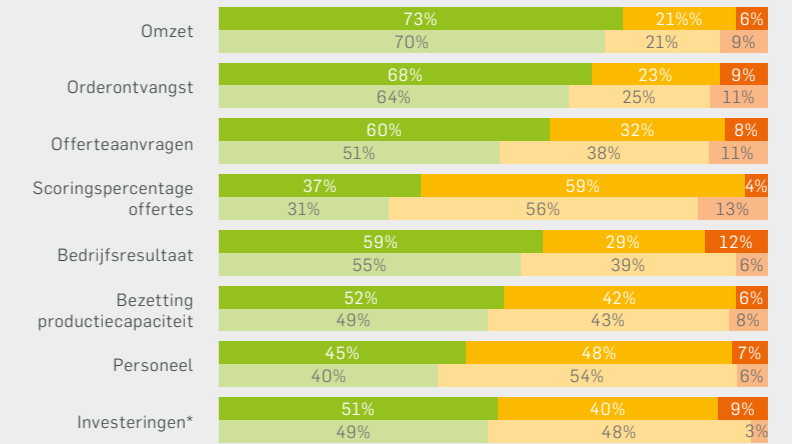
De scores van interieurbouwers wijken weinig af van het totaalbeeld. Zowel de scores voor de ontwikkeling van de omzet (73%) als de waarde van de orderontvangst (68%) stegen licht (groen). Bij 6 op de 10 bedrijven (60%) groeide het aantal offerteaanvragen (groen). Dat is een stijging van 9% in zes maanden. Het percentage bedrijven waar het bedrijfsresultaat toenam (groen), groeide met 4% door naar 59%. Tegelijkertijd verdubbelde het aantal ondernemers met een verslechtering van het bedrijfsresultaat (rood) van 6% naar 12%. Helaas blijven de marges onder druk staan. De investeringen in de interieurbouw bleven redelijk op peil. Bij de helft van de bedrijven (51%) groeiden de investeringen (groen) en bij 40% bleef het gelijk (oranje).

Het aantal interieurbouwers dat omzetgroei (53%) en toename van de orderontvangst (47%) verwacht, is gestegen. Daarnaast stijgt het aantal ondernemers dat in de 2e helft van 2016 een verbetering van het bedrijfsresultaat verwacht met 20%. Interieurbouwers zijn positiever over de toekomst dan een half jaar geleden. De helft verwacht groei (groen), ruim 39% voorspelt stabiliteit (oranje) en tussen de 5% en 10% denkt dat het slechter zal gaan (rood). De vorige keer verwachtte nog 14% van de interieurbouwers een negatief bedrijfsresultaat. In zes maanden tijd is dat aantal gedaald naar 5%.

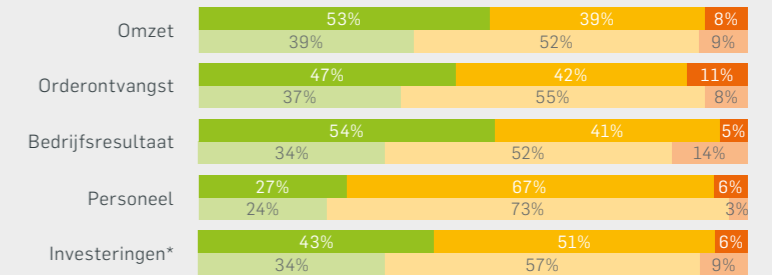
Van de interieurbouwers geeft 81% aan in de 1e helft van 2016 winst gemaakt te hebben. **LET OP** dit aantal zegt niets over de omvang van de winst.

2016 IN FACT

ONTWIKKELING INTERIEURBOUWERS EERSTE HELFT 2016 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

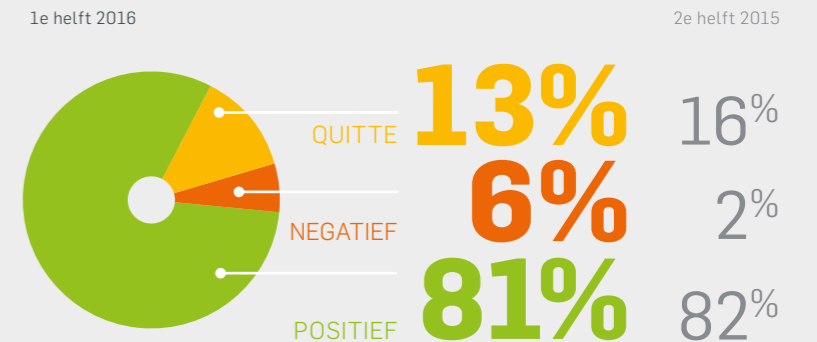
VERWACHTING INTERIEURBOUWERS TWEEDE HELFT 2016

* Vergelijking o.b.v. 12 maanden

BEDRIJFSRESULTAAT INTERIEURBOUWERS

WOONMEUBEL-FABRIKANTEN

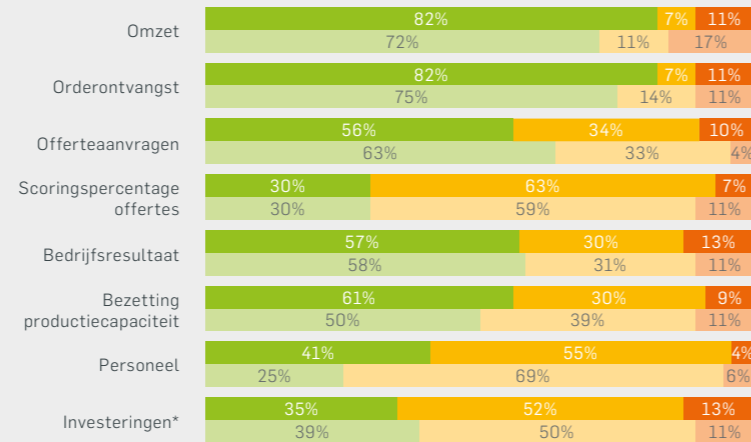
OMZET GROEIT, MAAR BEDRIJFS-RESULTAAT GROEIT NIET MEE

In de 1e helft van 2016 is het percentage woonmeubelfabrikanten met omzetgroei (groen) gestegen van 72% naar 82%. In diezelfde periode daalde het aantal woonmeubelfabrikanten met omzetsdaling (rood) van 17% naar 11%. De waarde van de orderontvangst steeg (groen) bij 82% van de ondernemers. Dat is een toename van 7% in zes maanden. Daarnaast daalde het aantal bedrijven met een stijging van offerteaanvragen (groen) met 7% naar 56%. In diezelfde periode had ook 1 op de 10 bedrijven te maken met een afname in de offerteaanvragen (rood). Dat is een verslechtering van 6% in zes maanden. Woonmeubelfabrikanten scoren hetzelfde op de indicator bedrijfsresultaat als hun collega interieurbouwers. Ook bij hen leidt een stijging van de omzet helaas niet tot een verbetering van het bedrijfsresultaat.

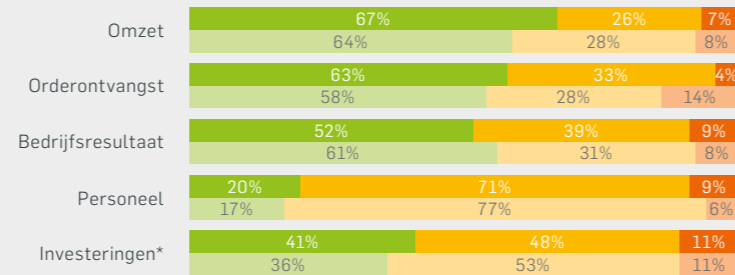
Bij 61% van de woonmeubelfabrikanten verbeterde de bezettingscapaciteit van de productie (groen). Dat is een toename van 11% in zes maanden. Het percentage bedrijven dat in de 1e helft van 2016 extra personeel aangenomen heeft, steeg van 25% naar 41%; een toename van 16% in zes maanden. Het percentage woonmeubelfabrikanten met groeiende investeringen (groen) bleef met 35% duidelijk achter bij de interieurbouwers (51%). De toeleveranciers zaten daar met gemiddeld 40% tussenin. De scores voor het bedrijfsresultaat zijn verbeterd. Ondanks dat lijdt nog steeds 11% van de bedrijven daadwerkelijk verlies.

2016 IN FACT

ONTWIKKELING WOONMEUBELFABRIKANTEN EERSTE HELFT 2016 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING WOONMEUBELPRODUCENTEN TWEEDE HELFT 2016

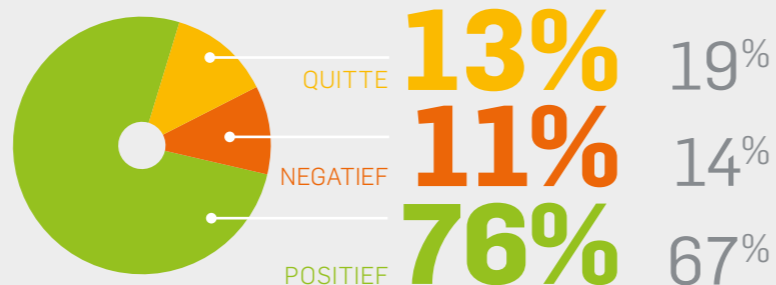
* Vergelijking o.b.v. 12 maanden

BEDRIJFSRESULTAAT WOONMEUBELFABRIKANTEN

1e helft 2016

2e helft 2015

De verwachting van woonmeubelfabrikanten over de ontwikkeling van de omzet en de orderontvangst zijn vergelijkbaar met een half jaar eerder. De helft van de bedrijven (52%) verwacht groei van het bedrijfsresultaat (groen). Ten opzichte van een half jaar geleden is dat een daling van 9%. Daarnaast verwacht 1 op de 10 bedrijven (9%) dat het bedrijfsresultaat in de 2e helft van 2016 verder zal verslechteren (rood). 4 op de 10 woonmeubelfabrikanten (41%) verwachten dat de investeringen zullen aantrekken. Dat is een lichte stijging van 5%.

Het aantal woonmeubelfabrikanten dat aangaf het afgelopen half jaar daadwerkelijk winst te hebben gemaakt, steeg van 67% door naar 76%. Daar staat tegenover dat 1 op de 10 bedrijven (11%) een negatief bedrijfsresultaat had.

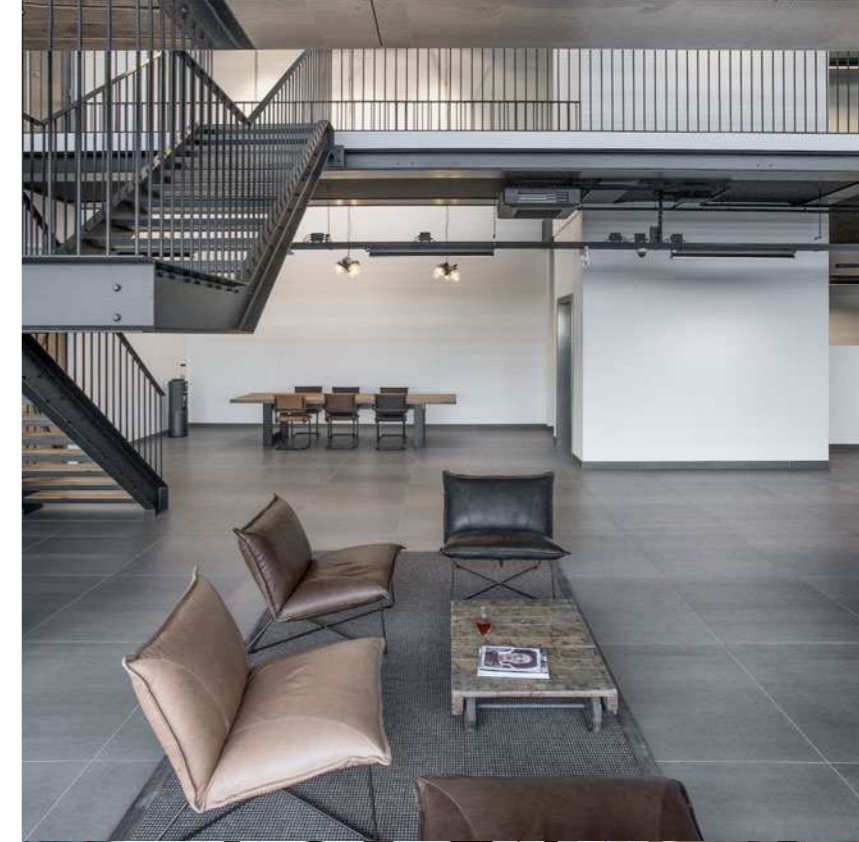
LET OP, het ging hierbij vooral om het sentiment van de ondernemer en niet om een cijfermatige onderbouwing. Het zegt dus niets over de omvang van de winst of het verlies.

TOELEVERANCIERS

OMZET EN BEDRIJFSRESULTATEN LOPEN STERK TERUG

Toeleveranciers scoren beduidend minder op de acht indicatoren dan interieurbouwers en woonmeubelfabrikanten. Zo liep het aantal toeleveranciers met omzetgroei (groen) sterk terug (van 80% naar 60%) en steeg het aantal ondernemers met omzetsdaling (rood) van 5% naar 13%.

Ook het aantal bedrijven met groeiende orderontvangst (groen) daalde met een derde (van 85% naar 54%), terwijl 13% van de toeleveranciers aangaf dat de orderontvangst

2016 IN FACT

daadwerkelijk daalde (rood). Daarnaast halveerde het percentage bedrijven bij wie de offerteaanvragen toenamen (groen), van 47% naar 25%.

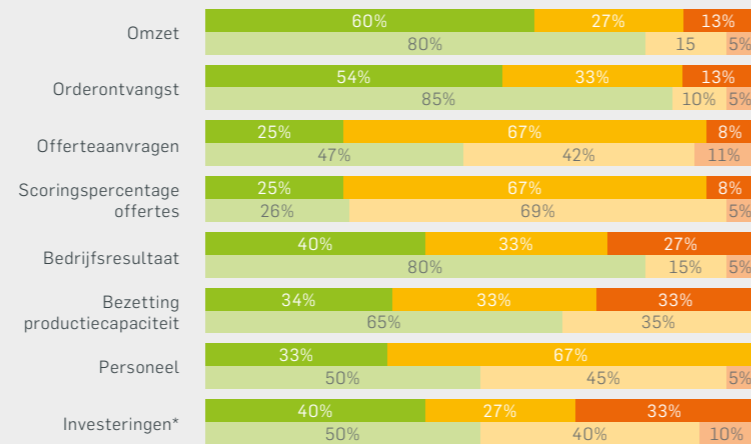
De ontwikkeling van het bedrijfsresultaat bleef in de toelevering sterk achter. Slechts 40% van de toeleveranciers had een verbeterd bedrijfsresultaat (groen). Een half jaar geleden had nog 80% van de ondernemers groei van het bedrijfsresultaat. Tegelijkertijd verslechterde het bedrijfsresultaat (rood) bij 27% van de toeleveranciers. Zes maanden terug was dat slechts bij 5% van de ondernemers het geval.

Het percentage bedrijven dat extra personeel aannam (groen), daalde van 50% naar 33%. Slechts 40% van de toeleveranciers zag de investeringen toenemen (groen). Dat is vergeleken met de vorige meting een daling van 10%. Daarnaast gaf 1 op de 3 toeleveranciers (33%) aan dat de investeringen daadwerkelijk afgenomen zijn. De conclusie is duidelijk: de resultaten van de toeleveranciers liepen sterk terug in de 1e helft van 2016.

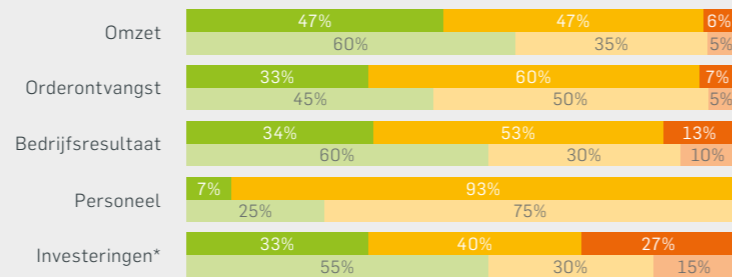
Toeleveranciers maken hun eigen verwachtingen niet waar. Een half jaar geleden voorspelden 60% van de ondernemers dat hun bedrijfsresultaat zou groeien. In werkelijkheid gebeurde dit slechts bij 40%. Alleen de voorspelling over het aantal bedrijven met omzetsijging (60%) is uitgekomen. Op de overige indicatoren scoren de toeleveranciers lager dan wat zij zes maanden eerder voorspeld hadden.

Overigens geeft nog steeds 87% van de toeleveranciers aan dat zij het afgelopen jaar daadwerkelijk winst gemaakt hebben. Ten opzichte van het vorig half jaar is dat een stijging van 7%. Net als vorig jaar zaten er ook dit jaar geen toeleveranciers in de steekproef die aangaven verlies te draaien.

ONTWIKKELING TOELEVERANCIERS EERSTE HELFT 2016 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING TOELEVERANCIERS TWEEDE HELFT 2016

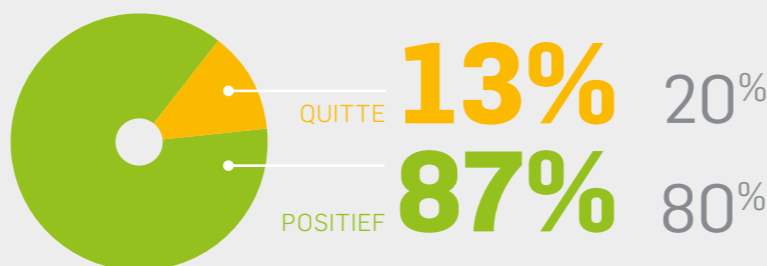

* Vergelijking o.b.v. 12 maanden

BEDRIJFSRESULTAAT TOELEVERANCIERS

1e helft 2016 2e helft 2015

PRODUCTIEBELEMMERINGEN

PERSONEELSTEKORT BIJ BEDRIJVEN MET 11 OF MEER MEDEWERKERS

1 op de 3 bedrijven geeft aan in de 1e helft van 2016 productiebelemmeringen te hebben ondervonden, of wel 50 van de 156 ondernemers. Uit de cijfers blijkt dat de mate waarin zij last ondervinden in vergelijking tot de voorgaande zes maanden is afgenomen. De grootste belemmeringen ontstaan door tekort aan arbeidskrachten (24%). Zes maanden geleden stond deze nog op de tweede plaats. Een duidelijk teken dat het werk verder aantrekt. De belemmering 'veranderingen van planning en tijdsdruk vanuit klanten, projectleiding en toeleveranciers' (20%) is gezakt naar de tweede plaats. Dit blijft nog steeds een hardnekkige belemmering, die vooral speelt in de interieurbouw en toelevering. Op de derde plaats staan de financiële belemmeringen met 16%.

Uit de analyse blijkt dat productiebelemmeringen zijn afgenomen (rood) bij interieurbouwers (29%) en toeleveranciers (35%) en bij woonmeubelfabrikanten juist zijn gestegen (37%). Verder blijken bedrijven in de categorieën 11-35 werknemers de meeste productiebelemmeringen (rood) te ondervinden (45%), gevolgd door bedrijven met meer dan 35 medewerkers (43%). Opvallend is dat het aantal productiebelemmeringen in de categorie 6-10 werknemers de afgelopen zes maanden sterk is teruggelopen van 55% naar 26%.

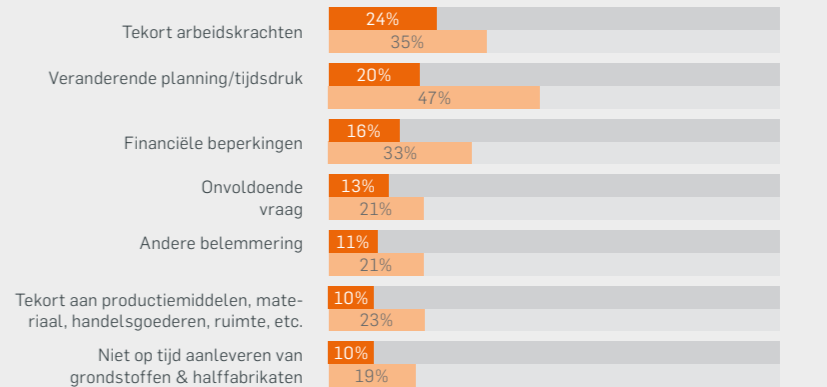
2016 IN FACT

BEDRIJVEN MET PRODUCTIEBELEMMERINGEN

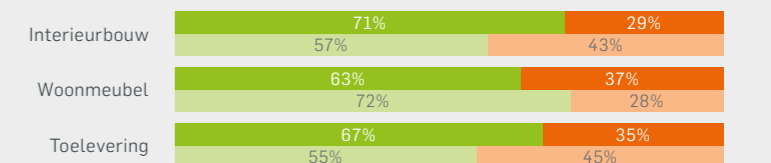
1e helft 2016 2e helft 2015

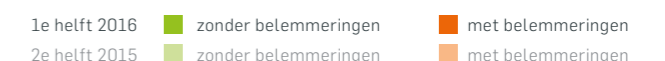
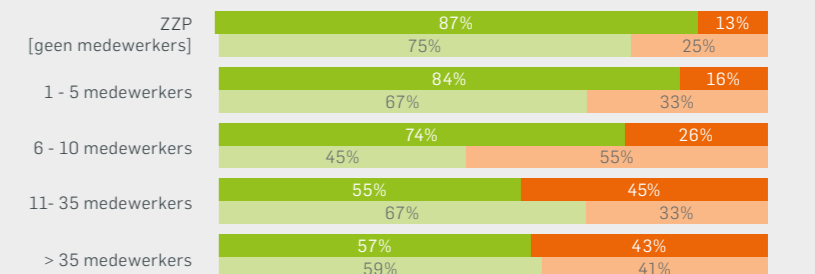
PRODUCTIEBELEMMERINGEN

PRODUCTIEBELEMMERINGEN NAAR SEGMENT

PRODUCTIEBELEMMERINGEN NAAR GROOTTEKLASSE

SCORINGS- PERCENTAGE OFFERTES

HOE GROTER HET BEDRIJF, HOE LAGER HET SCORINGSPERCENTAGE

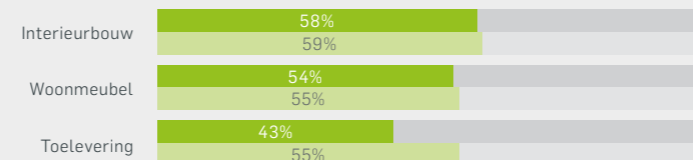
86% van de respondenten werkt op offerte-basis. Aan de bedrijven is gevraagd hoeveel procent van de offertes ook daadwerkelijk tot een opdracht leidt.

In de 1e helft van 2016 behaalden bedrijven goede resultaten op hun offertes. Het scoringspercentage voor interieurbouw en woonmeubel is gelijk gebleven. Voor de toeleveranciers is het gezakt van 55% naar 43%.

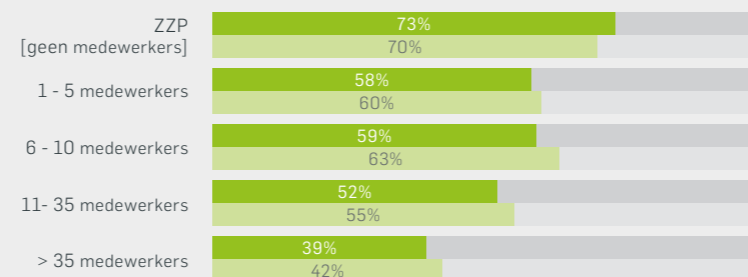
Na analyse per grootte klasse blijkt dat het scoringspercentage voor alle categorieën met enkele procentpunten is afgenomen. Hierbij geldt dat de scoringspercentages voor grotere bedrijven lager zijn dan voor kleine bedrijven.

2016 IN FACT

SCORINGSPERCENTAGE OFFERTES NAAR SEGMENT EERSTE HELFT 2016 (GEMIDDELD %)

SCORINGSPERCENTAGE OFFERTES NAAR GROOTTEKLASSE EERSTE HELFT 2016 (GEMIDDELD %)

1e helft 2016 Gemiddeld %
2e helft 2015 Gemiddeld %

BEDRIJVEN MET 1 - 5 MEDEWERKERS

VERWACHTINGEN WAARGEMAAKT, TOCH MINST POSITIEF OVER 2^E HELFT 2016

Bij kleine ondernemers (1-5 medewerkers) lopen de ontwikkelingen op de 8 indicatoren redelijk gelijk op met het branchegemiddelde. Het percentage bedrijven met toename in investeringen (groen) is met 11% gedaald naar 27%. Dat ligt 18% procent lager dan het branche gemiddelde. Het percentage bedrijven waar de investeringen afnemen (rood), is met 6% gestegen naar 16%.

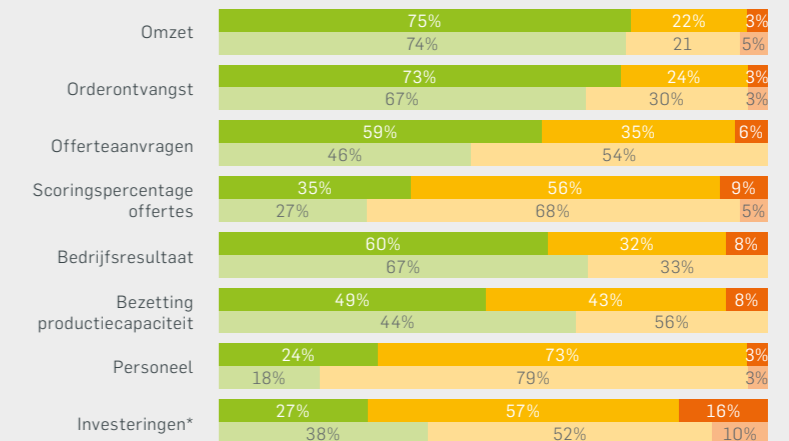
Omzet en orderontvangst zijn gelijk gebleven. Het percentage bedrijven met toename in de offerte aanvragen (groen) is met 13% gestegen naar 59%. Het aantal bedrijven waar het bedrijfsresultaat groeit (groen) is met 7% gedaald naar 60%. Daarnaast is het percentage bedrijven waar het bedrijfsresultaat afnam (rood), gestegen van 0% naar 8%.

Een half jaar geleden lagen de verwachtingen van deze bedrijven gemiddeld 30% lager dan de realisatie in deze periode. Terugkijkend valt op dat de bedrijven hun (lage) verwachtingen meer dan waar gemaakt hebben. Ondanks dat blijven zij zeer terughoudend over de ontwikkelingen voor de komende zes maanden. Zo zijn verwachtingen inzake omzetgroei en toename van het bedrijfsresultaat (groen) beide slechts met 5% gestegen.

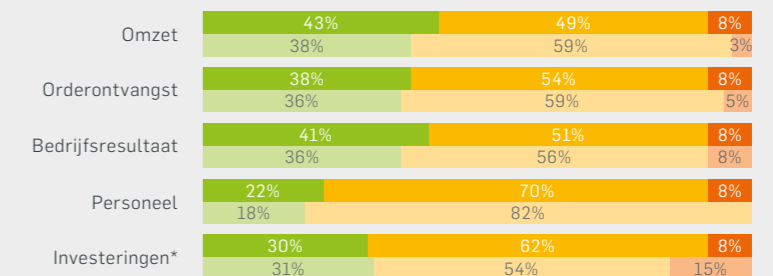
De meeste kleine bedrijven (81%) hebben winst gemaakt. Opvallend is dat 8% van de bedrijven in deze categorie aangeeft verlies te hebben gedraaid. Vorig jaar was dat percentage nog 0%.

2016 IN FACT

ONTWIKKELING BEDRIJVEN 1 - 5 MEDEWERKERS EERSTE HELFT 2016 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING BEDRIJVEN 1 - 5 MEDEWERKERS TWEEDE HELFT 2016

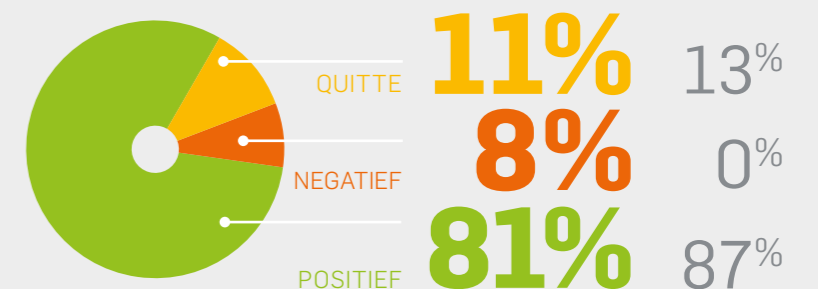
* Vergelijking o.b.v. 12 maanden

1e helft 2016 toename gelijk afname
2e helft 2015 toename gelijk afname

BEDRIJFSRESULTAAT BEDRIJVEN 1 - 5 MEDEWERKERS

1e helft 2016

2e helft 2015

BEDRIJVEN MET 6 – 10 MEDEWERKERS

BEDRIJFSRESULTAAT IETS BETER, VOORZICHTIG OVER 2^E HELFT 2016

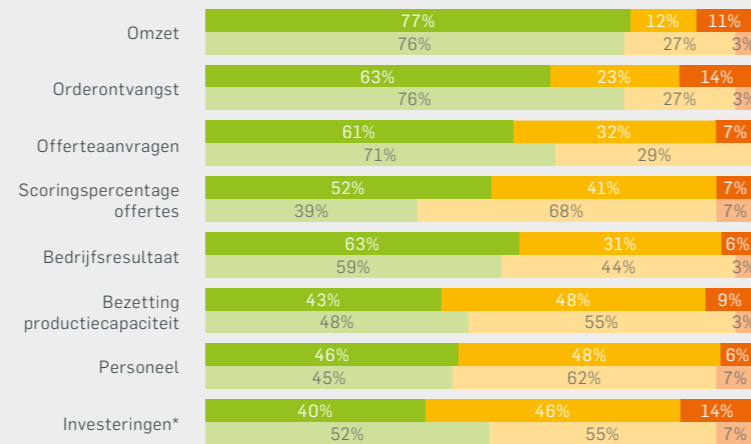
De resultaten van deze categorie komen redelijk overeen met het branchegemiddelde. De omzetcijfers lagen iets hoger. Het aantal bedrijven met toename in de orderontvangst (groen) ligt lager dan de zes maanden ervoor. Het aantal bedrijven met afname in de orderontvangst (rood) is gestegen met 11%. Qua offerte aanvragen en scoringspercentage op offertes (groen) doet deze categorie het beter dan het landelijk gemiddelde. Er zijn ook meer bedrijven waar het bedrijfsresultaat toeneemt (groen).

Een half jaar geleden was deze categorie het meest positief over de ontwikkelingen in de 1e helft van 2016. Nu zijn de verwachtingen van deze bedrijven vergelijkbaar met het branche gemiddelde. Op de meeste indicatoren zijn de positieve verwachtingen over de 2e helft van 2016 (groen) naar beneden bijgesteld. Zo is het aantal bedrijven dat omzetgroei verwacht (groen) met 15% gedaald. En ook het aantal ondernemers dat een verbetering van het bedrijfsresultaat verwacht, is met 13% teruggelopen.

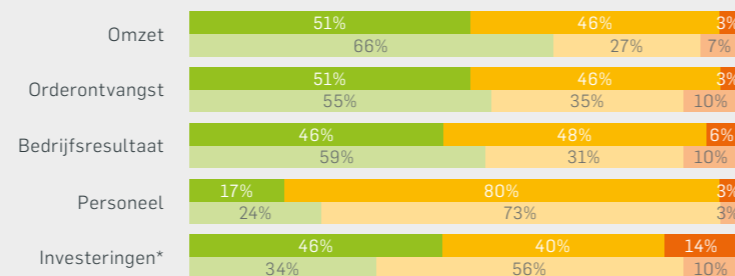
Op de vraag wie in de 1e helft van 2016 winst gemaakt heeft, antwoordt 74% van de bedrijven positief. Bij 23% van de bedrijven bleef het bedrijfsresultaat gelijk en 3% gaf aan verlies te lijden.

2016 IN FACT

ONTWIKKELING BEDRIJVEN 6 - 10 MEDEWERKERS EERSTE HELFT 2016 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING BEDRIJVEN 6 - 10 MEDEWERKERS TWEEDE HELFT 2016

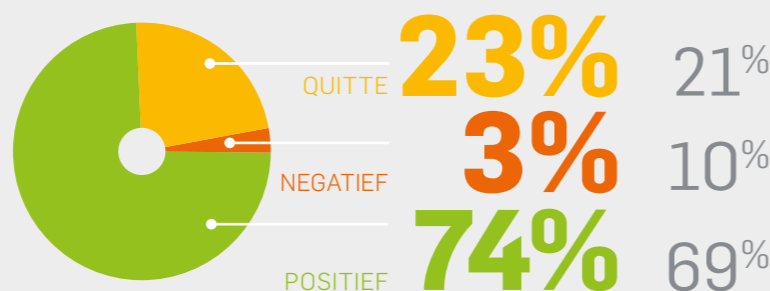

* Vergelijking o.b.v. 12 maanden

BEDRIJFSRESULTAAT BEDRIJVEN 6 - 10 MEDEWERKERS

1e helft 2016 2e helft 2015

BEDRIJVEN MET 11 – 35 MEDEWERKERS

RESULTATEN 1^E HELFT 2016 MINDER, STEMMING POSITIEF

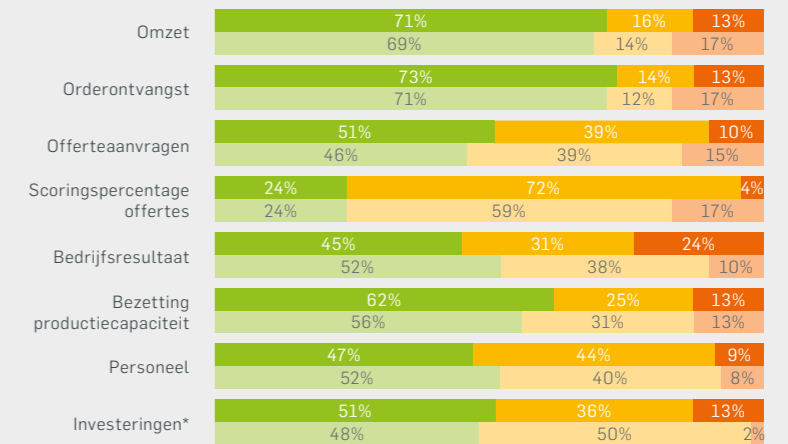
Het aantal bedrijven met omzetgroei en toename in orderontvangst (groen) in deze categorie, is beide met 2% toegenomen. De scores komen overeen met het branchegemiddelde. De resultaten van deze bedrijven blijven enigszins achter bij de ontwikkelingen in de categorie >35 medewerkers. Het aantal bedrijven waar het bedrijfsresultaat groeit, (45% - groen) is 12% lager dan het landelijk gemiddelde (57%). Opvallend in deze categorie is dat bijna 1 op de 4 bedrijven (24%) te maken had met een verslechtering (rood) van het bedrijfsresultaat. Daarnaast ligt in deze categorie ook het hoogste percentage bedrijven met verslechtering op de meeste indicatoren (rood). De resultaten liggen dan ook lager dan het landelijk gemiddelde.

Ondanks de mindere resultaten over de 1e helft van 2016 zijn bedrijven in deze categorie meer dan gemiddeld positief over de 2e helft van 2016. Het percentage bedrijven dat verbetering verwacht (groen) in deze categorie, is als volgt gestegen: bedrijven met omzetgroei (+21%), met betere orderontvangst (+20%), met beter bedrijfsresultaat (+14%) en met meer investering (+11%).

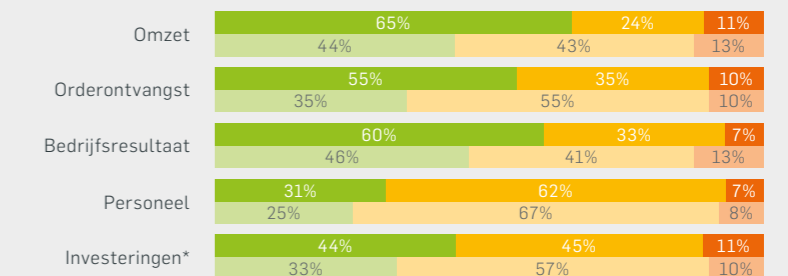
Het merendeel van de bedrijven in deze categorie heeft in de 1e helft van 2016 winst gemaakt (78%). Daarnaast leed 11% van de bedrijven verlies en bleef bij 11% het resultaat gelijk.

2016 IN FACT

ONTWIKKELING BEDRIJVEN 11 – 35 MEDEWERKERS EERSTE HELFT 2016 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING BEDRIJVEN 11 – 35 MEDEWERKERS TWEEDE HELFT 2016

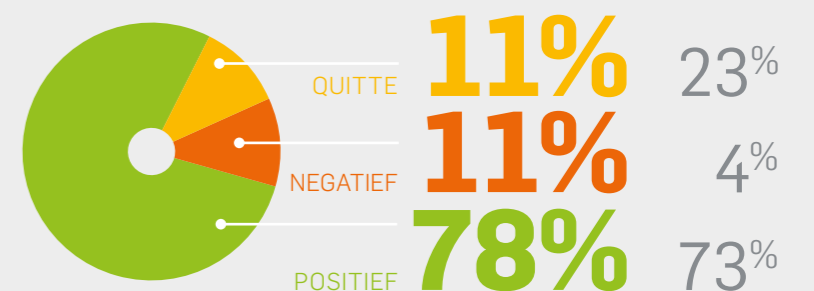

* Vergelijking o.b.v. 12 maanden

BEDRIJFSRESULTAAT BEDRIJVEN 11 – 35 MEDEWERKERS

1e helft 2016 2e helft 2015

BEDRIJVEN MET MEER DAN 35 MEDEWERKERS

INVESTERINGEN OP PEIL, VERWACHTING POSITIEF

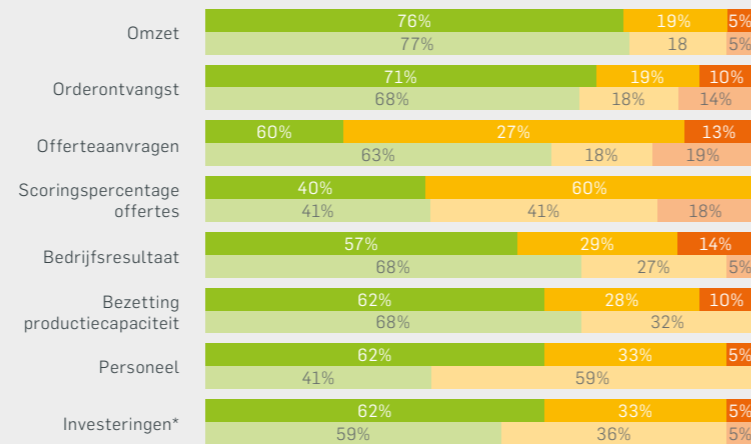
Ruim driekwart van de bedrijven zag in de 1e helft van 2016 de omzet groeien. Dat ligt net iets boven het branchegemiddelde. Het aantal bedrijven met een verslechtering van het bedrijfsresultaat is verdrievoudigd, en wel van 5% naar 14%. Daarnaast is bij 1 op de 10 bedrijven de bezetting van de productiecapaciteit verslechterd (rood). En is het aantal bedrijven waar de productiecapaciteit verbeterd is (groen) met 6% afgenomen. Het aantal bedrijven dat personeel heeft aangenomen (groen), is met 21% gestegen van 41% naar 62%.

Ruim de helft (62%) van de bedrijven in deze categorie verwacht dat de omzet zal groeien (groen). Daarnaast verwacht de helft van de bedrijven (52%) een toename van het bedrijfsresultaat (groen). Het aantal bedrijven dat verwacht meer te gaan investeren, is afgenomen van 55% naar 43%. Bedrijven in deze categorie zijn positief over de 2e helft van 2016. Het percentage bedrijven dat positieve ontwikkelingen ziet, verwacht dat op de indicatoren omzet (+3%), orderontvangst (+7%) en bedrijfsresultaat (+11%).

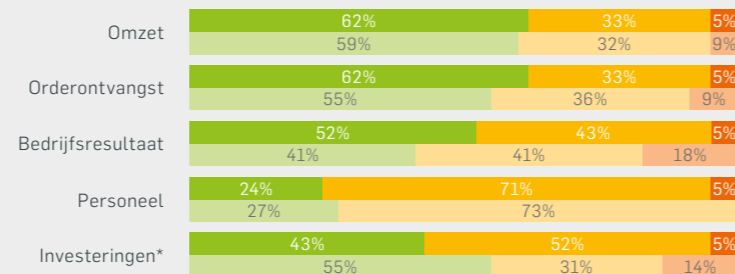
Het percentage bedrijven dat winst of verlies maakte in de 1e helft van 2016 is gelijk gebleven.

2016 IN FACT

ONTWIKKELING BEDRIJVEN >35 MEDEWERKERS EERSTE HELFT 2016 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING BEDRIJVEN >35 MEDEWERKERS TWEEDE HELFT 2016

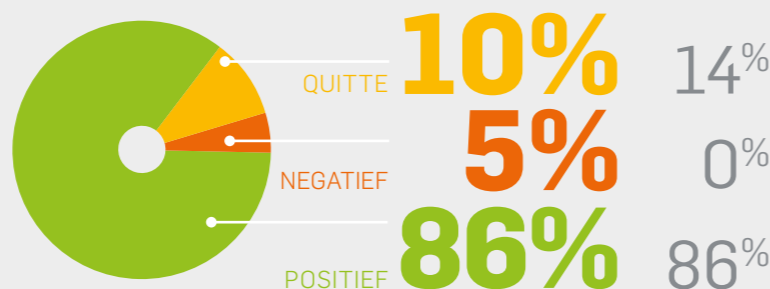

* Vergelijking o.b.v. 12 maanden

BEDRIJFSRESULTAAT BEDRIJVEN >35 WERKNEMERS

1e helft 2016 2e helft 2015

ZELFSTANDIGEN ZONDER PERSONEEL

ZZP-ERS DOEN HET GOED EN BLIJVEN POSITIEF

Zzp-ers hebben goede resultaten behaald in de 1e helft van 2016. De omzet groeide (groen) bij driekwart van de zzp-ers, terwijl een half jaar geleden 33% van de zzp-ers dalende omzet had. De orderontvangst groeide (groen) bij 87% van de bedrijven. Ook het bedrijfsresultaat verbeterde bij 87% van de bedrijven. Dat is een groei van 12%. Een half jaar geleden had nog 25% daling van het bedrijfsresultaat. Opvallend is dat 37% van de zzp-ers aangeeft personeel te hebben aangenomen. Daarmee zijn ze in feite gelijk ex zzp-er.

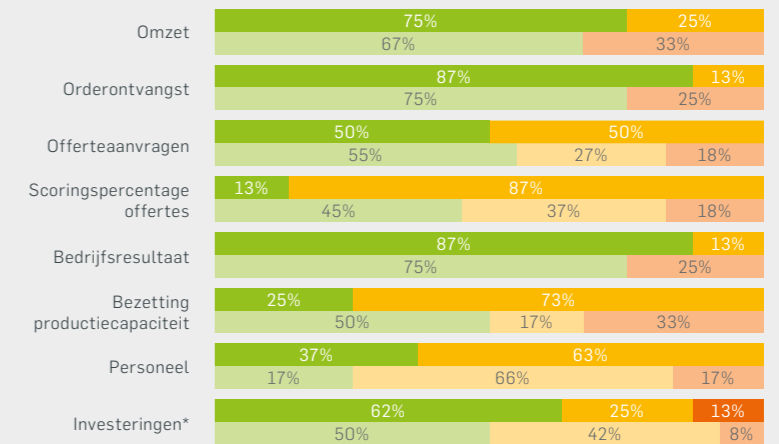
Zzp-ers geven ook aan dat het aantal bedrijven waar het scoringspercentage groeit (groen), met 32% afneemt. Mogelijke verklaring is dat heel veel zzp-ers weinig of geen (uitgebreide) offertes maken, maar zich verhuren tegen een vast tarief. Dat slechts 1 op de 4 zzp-ers een toename had in de bezetting van de productiecapaciteit zou verklaard kunnen worden uit het feit dat veel zzp-ers al vol zitten qua werk.

De verwachtingen van zzp-ers zijn positief. Tweederde van de zzp-ers verwacht zowel een toename van de omzet, als van het bedrijfsresultaat. Daarnaast verwacht ruim 1 op de 10 bedrijven (13%) dat zowel de omzet als het bedrijfsresultaat zullen afnemen. Daarnaast verwacht geen van de zzp-ers medewerkers aan te nemen. En blijven bij tweederde de investeringen op peil.

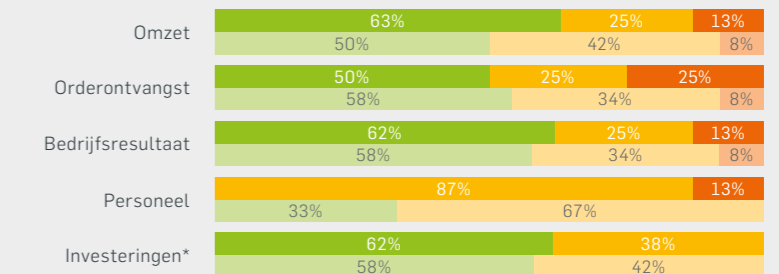
Het aantal zzp-ers dat aangaf winst behaald te hebben, is in zes maanden tijd gestegen van 75% naar 100%.

2016 IN FACT

ONTWIKKELING ZZP-ERS EERSTE HELFT 2016 TEN OPZICHTE VAN ZES MAANDEN EERDER

VERWACHTING ZZP-ERS TWEEDE HELFT 2016

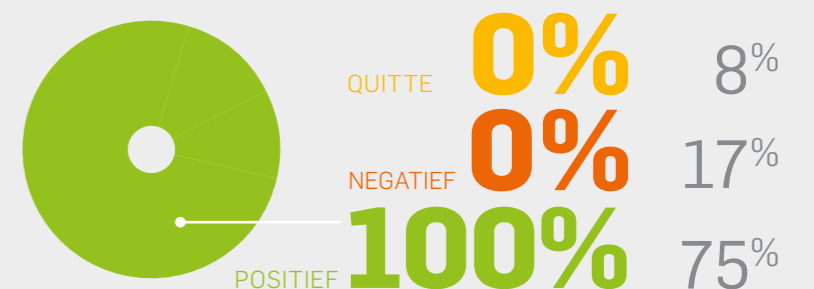

* Vergelijking o.b.v. 12 maanden

BEDRIJFSRESULTAAT ZZP-ERS

1e helft 2016 2e helft 2015

Colofon

CBM
Postbus 100
2100 AC Heemstede
T 023 515 88 00
W www.cbm.nl
E info@cbm.nl
🐦 [@decbm.nl](https://twitter.com/decbm.nl)

Ontwerp/druk

Sixtyseven Communicatie BV

CBM

WWW.CBM.NL